

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
DIREKTORAT ZA CIVILNO PRAVO

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 5342

F: (01)369 5783

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 091-39/2017/3

Datum: 7. 6. 2018

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 8632-278: Možnost alternativnega urejanja pravnih zadev – odgovor Ministrstva za pravosodje

Ministrstvo za pravosodje (v nadaljevanju: ministrstvo) je v reševanje prejelo predlog 8632-278: Možnost alternativnega urejanja pravnih zadev.

Iz predloga, ki vsebinsko zajema različna pravna področja oziroma postopke, je mogoče razbrati, da predlagatelj kot svoj predlog navaja predvsem spremembo predpisov, ki se nanašajo na obveznost notarskih overitev ter sestave notarskih listin, in sicer tako, da bi bila posamezniku omogočena širša uporaba overitev pred upravnimi enotami ter dana možnost samostojnega sestavljanja vsakršnih listin za uporabo v pravnem prometu, pri čemer bi se opravljala zgolj naknadna kontrola takšnih listin pred sodiščem, upravno enoto ali pravnikom z opravljenim pravniškimi državnim izpitom.

V zvezi z navedenim predlogom pojasnjujemo, da je mogoče v skladu z veljavno ureditvijo (178. člen Zakona o splošnem upravnem postopku¹; ZUP) v Republiki Sloveniji pri upravnih enotah overiti lastnoročni podpis, prepis ali kopijo, pri čemer se z overitvijo lastnoročnega podpisa potrdi njegovo pristnost, z overitvijo prepisa ali kopije pa njegovo istovetnost z izvirnimi listinami. **Overitev lastnoročnega podpisa, prepisa ali kopije, opravljena na upravnih enotah v Republiki Sloveniji (upravna overitev), je enakovredna notarski overitvi, kar pa velja zgolj za uporabo v upravnih postopkih.** Z upravno overitvijo se ne potrjuje resničnosti podatkov v listini.

Čeprav v primerjavi z upravno overitvijo tudi za notarsko overitev podpisa, prepisa ali kopije velja, da se z njo ne potrjuje resničnosti podatkov v listini, ima notarjeva overitvena klavzula na zasebni listini naravo javne listine, notar pa je za svoje delo odškodninsko odgovoren z vsem svojim premoženjem². **Zaradi varstva javnega interesa in pravnega prometa je zato v določenih sodnih postopkih³ vendarle potrebna notarska overitev.** Notariat je namreč javna služba, katere izvrševanje je namenjeno varnosti v pravnem prometu, to pa notar kot oseba javnega zaupanja zagotavlja s strokovnim znanjem, izkušnjami in osebnostnimi

¹ Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13.

² Prav tako notar odgovarja tudi disciplinsko in kazensko, če pri delu prekrši svoje poklicne dolžnosti ali stori kaznivo dejanje.

³ Kot primer navajamo zemljiškooknjižni postopek in overitev podpisa na zemljiškooknjižnem dovolilu, ki jo lahko notar opravi šele po tem, ko preveri, ali so zemljiškooknjižnemu dovolilu priložene vse v zakonu določene listine (npr. pravnomočna upravna odločba o ugotovitvi vzajemnosti pri pridobivanju lastninske pravice na nepremičnini s strani tujca, potrdilo o plačilu davkov, potrdilo o namenski rabi itd.).

lastnostmi. S predpisovanjem posebnih pogojev za opravljanje notariata⁴ se varujejo tudi pravice drugih oseb, ki uživajo pravno varnost v pravnem prometu⁵.

Prav zaradi zagotavljanja pravne varnosti je zakonodajalec za določene pravne posle (mednje štejemo pogodbe o urejanju premoženjskih razmerij med zakoncema in zunajzakonskima partnerjema, pogodbe o razpolaganju s premoženjem oseb, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost, sporazume o odpovedi nevedenemu dedovanju in druge pravne posle, za katere zakon tako določa) **določil, da morajo biti sklenjeni v obliki notarskega zapisa, saj se zaradi daljnosežnosti njihovih posledic na premoženjske razmere strank zahteva sodelovanje notarja kot pravne institucije. Notar je pri sestavi listin namreč dolžan spoštovati oblikovne in vsebinske zahteve, ugotavljati pravo voljo strank, jih poučiti o pravnih posledicah nameravane sklenitve pravnega posla in preprečevati nejasne in dvoumne formulacije**⁶. Notarske listine (notarski zapis, notarsko potrdilo in notarski zapisnik) imajo nadalje ob izpolnjenih pogojih za posamezno vrsto listine tudi dokazno moč javne listine, pri čemer ima notarski zapis celo učinek neposredne izvršljivosti, če je dolžnik s tem učinkom izrecno soglašal.

Glede na navedeno ocenjujemo, da so področja, obravnavana v konkretnem predlogu, ustrezno urejena v veljavni zakonodaji, zato predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

S spoštovanjem,

Miha VERČKO
generalni direktor

Pripravila:
Darja Šumah
višja svetovalka

⁴ Med drugim tudi pridobljen ustrezní strokovni naslov (predpisana stopnja izobrazbe pravne smeri), opravljen pravniški državni izpit, pridobljene praktične izkušnje na pravniških delih (glej 8. člen Zakona o notariatu; Uradni list RS, št. 2/07 – uradno prečiščeno besedilo, 33/07 – ZSReg-B, 45/08 in 91/13), ki so v primerjavi s pogoji za opravljanje upravnih overitev, določenimi v ZUP, zahtevnejši.

⁵ Glej Arhar, F. et. al. *Komentar Ustave Republike Slovenije*. ponatis. Kranj: Fakulteta za državne in evropske študije, 2010, str. 944.

⁶ Glej glej Arhar, F. et. al. *Komentar Ustave Republike Slovenije*. ponatis. Kranj: Fakulteta za državne in evropske študije, 2010, str. 945.